

Onalinsalmen sillan ennallistaminen

Ympäristölautakunta 16.12.2025 § 55
320/11.01.01.02/2025

Päätös

Hartolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole toimivaltaa asiassa.

1. Hartolan kunta ei lähde ottamaan vesistönäytettä tämän asian yhteydessä.
2. Onalinsalmen sillan pystypalkkien tekninen tutkiminen kuuluu Onalinsalmen yksityistien tiekunnalle.
3. Hartolan ympäristölautakunta siirtää asian käsittelyn Hämeen ELY-keskukselle.

Asian käsittely

Inga Huilla jääväsi itsensä osallisuusjäävinä (hallintolaki 28.1 § 1 kohta) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Päätöksen perustelut:

Kohta 1. Jäsen Eskola jäsen Seppälän kannattamana esitti, että Hartolan kunta ottaa vesinäytteet.
Koska esitys oli saanut kannatusta, järjestettiin suullinen äänestys nimenhuudon perusteella. Esittelijä ehdotusta kannattavat vastasivat jaa ja Eskolan ehdotusta kannattavat vastasivat ei.
Äänestys: Eskola ei, Palm jaa, Seppälä ei, Karnaattu jaa.
Koska äänestystulos meni tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi, jolloin esittelijän ehdotus jäi voimaan.

Kohta 2. Keskustelun jälkeen kohtaan ei tehty muutoksia.

Kohta 3. Muutetaan kohdan viimeinen lause kuulumaan seuraavasti: Hämeen ELY-keskuksen ratkaistavaksi jää arvioida onko silta-aukko järven pohjasta pintaan ja sillan alarakenteisiin lainmukaisessa tilassa ja olisiko vesiaukon pienentämiselle tarvinnut hakea vesilain mukaista lupaa.

Jäsen Eskola jätti eriävän mielipiteen kohdasta 3, koska siihen ei lisätty hänen haluamaansa lausetta. Eriävä mielipide on pöytäkirjan liitteenä.

Esittelijä

ympäristönsuojelutarkastaja Nico Piironen

Päätösehdotus

Hartolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole toimivaltaa asiassa.

1. Hartolan kunta ei lähde ottamaan vesistönäytettä tämän asian yhteydessä.
2. Onalinsalmen sillan pystypalkkien tekninen tutkiminen kuuluu Onalinsalmen yksityistien tiekunnalle.
3. Hartolan ympäristölautakunta siirtää asian käsittelyn Hämeen ELY-keskukselle.

Päätöksen perustelut

1. Silta-aukon käsittelyn vuoksi kunnan ympäristöviranomainen ei näe tarpeelliseksi näytteenottoa tässä vaiheessa. Kurjenlahden tilan parantamiseksi on alustavasti keskusteltu hanke rahoituksen hakemisesta, minkä yhteydessä näytteenottamista voisi arvioida uudestaan ja kunnan osallisuutta siihen.
2. Kunnan ympäristöviranomainen ei ole oikea viranomainen tutkimaan siltojen rakenteita. Yksityistielaki 24 § (560/2018) siltojen tekninen tutkiminen kuuluisi Onalinsalmen yksityistien tiekunnalle.
3. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen vesilain 587/2011 5 luvun 5 §:n mukaisissa asioissa. Tämän perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen siirtää asian käsittelyn Hämeen ELY-keskukselle, joka on toimivaltainen valvontaviranomainen vesilain mukaisissa asioissa. Hämeen ELY-keskuksen ratkaistavaksi jää arvioida, onko silta-aukko lainmukaisessa tilassa vai olisiko vesiaukon pienentämiselle soralla tarvinnut hakea vesilain mukaista lupaa.

Valmistelija

Nico Piironen
ympäristönsuojelutarkastaja
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi puh. 044 743 2237

Asian valmistelu

Kurjenlahden suojeluyhdistys on laittanut Hartolan kunnan ympäristönsuojeluun vireille 3.12.2025 Onalinsalmen siltaa koskevan asian. Kuntaan toimitettiin kirje 3.12.2025 ”Ympäristörikosasia Hartolan kunnan käsittelyyn”, jossa kirjoitetaan mm. seuraavaa:

”Hartolassa Rusin kylässä sijaitse Onalinsalmen silta, joka ylittää Kurjenlahden, on oltava Mikkelin lääninhallituksen 1.7.1950 myöntämän luvan mukainen, keskiveden korkeudesta mitattuna silta-aukko on oltava 2 metriä. Tällä hetkellä silta-aukko on 70 cm matalampi luvan mukaisesta. Vedenalaista silta-aukkoa on täytetty soralla yli 100 m³ ja näinollen aukko on pienentynyt 10-kertaisesti sekä leveydestä että syvyydestä. Tällöin veden vaihtuvuus Kurjenlahdessa on olematon ja talvella se jääty umpeen sillan aukon kohdalla.

Tämä aiheuttaa sen, että veden laatu huononee, kalakanta vähenee ja kasvillisuus rehevöityy, jotka vaikuttavat ranta-asukkaiden virkistyskäyttöön. Kurjenlahden suojeluyhdistyksen jäsenet ovat luonnollisia henkilöjäseniä ja omistavat rantaoikeuden ja joutuvat näiden haitallisten vaikutusten

kohteeksi. Tässä on kyseessä vesilain 14 luvun 6 § tarkoittamasta vesistön haitallisesta muutoksesta.

Ympäristörikos on ollut noin 45 vuotta eikä vedenalaiselle sillan osuudelle ole tehty mitään vaan aikaisemmat kunnalle ja Ely-keskukselle tehdyt muistiot ovat valuneet hukkaan.

...

Muistiossa pyydetään, että Hartolan ja Joutsan kunnat ryhtyvät viipymättä tarpeellisiin toimiin Onalinsalmen silta-aukossa olevan sorapadon poistamiseksi. Sorapato vaikuttaa veden vaihtuvuuteen Kurjenlahdessa. EU:n vesipuidedirektiivi edellyttää, että vuoteen 2015 mennessä vesistöjen on oltava hyvässä ekologisessa tilassa. Nykyinen Onalinsalmen siltapiirros on ajalta 29.8.1979, jolloin on tehty betoniset maatuet. NykYTEKNIKALLA voidaan Onalinsalmen siltapalkit tukea esim. paaluttamalla, jolloin sorapato voidaan poistaa.

Tästä huolimatta siltaan on käytetty yhteiskunnan rahoja sillan levittämiseen, asvaltointiin ja uusiin kaiteisiin. Tämä sama raha oltaisiin voitu käyttää sillan perustusten korjaamiseen ja oikeaoppiseen vahvistamiseen, jotta oltaisiin voitu ruopata sillan vedenalaista osaa. Silta ei ole yksistään tieliikennettä varten vaan sen tulee ottaa myös huomioon se, ettei tule haittavaikutuksia vesistöön.

Ennaltamislaki on astunut voimaan ja siihen vetoamalla olisi mahdollista saada avustusta Kurjenlahden vedentilan parantamiseen. Kunta voisi otattaa uuden vesinäytteen Kurjenlahdesta, koska edellinen näyte on otettu 7.8.2013. Tällöin vesinäytteiden tuloksia voitaisiin verrata.

Hartolan kunnan on selvitettävä kenelle kuuluu Onalinsalmen sillan pystypalkkien tekninen tutkiminen, josta tulee selvitä miten palkin alapää on tuettu anturaan. Tällöin poistuu asian mututuntuma, koska Kurjenlahden suojeluyhdistys ei ole saanut piirustuksia siitä miten vahvasti palkin alaosa on tuettu. Jossakin täytyy olla piirustukset tästä asiasta.

Kurjenlahden suojeluyhdistys pyytää Hartolan kunnan ympäristöosastoa viemään asiaa eteenpäin ympäristörikoksen poistamiseksi."

Viesti kokonaisuudessaan löytyy skannattuna liitteestä "Kurjenlahden suojeluyhdistyksen pyyntö". Kirjeen lisäksi Hartolan ympäristönsuojelulle toimitettiin asian käsittelyä varten seuraavat liitteet paperisena: Päijät-Hämeen Kalatalouskeskus ry 20.4.2017 antama lausunto, Maanmittauspalvelu Puttonen Oy 2.11.2016 vedenpinnan korkeus mittaus, kolme (3) rakennekuvaa sillasta sekä Mikkelin lääninhallituksen päätös sillanrakentamisesta.

Paperiset liitteet on skannattu ja yhdistetty yhdeksi PDF tiedostoksi nimeltä: Onalinsalmen sillan palauttaminen Mikkelin lääninhallituksen päätöksen mukaiseksi/ Mikkelin lääninhallituksen päätös, sillan rakenne vanha ja uusi, Kalatalouskeskuksen lausunto.

Aikaisemmat käsittelyt

Asiaa on käsitelty Vaasan hallinto oikeudessa Dnro 185/03.04.04.04.20/2023, jossa hallinto-oikeus on 3.12.2024 antamallaan päätöksellään:

"1. Hallinto-oikeus hylkää Kurjenlahden suojeluyhdistys ry:n vaatimuksen suullisen käsittelyn järjestämisestä.

2. Hallinto-oikeus kumoaa aluehallintoviraston päätöksen ja hylkää Kurjenlahden suojeluyhdistys ry:n hallintopakkohakemuksen siltä osin kuin aluehallintovirasto on hyväksynyt hakemuksen vaihtoehtoisen vaatimuksen.

3. Hallinto-oikeus hylkää sekä Onalinsalmen yksityistien tiekunnan, että Kurjenlahden suojeluyhdistys ry:n oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset.”

Asiaa on myös jo tätä aiemmin käsitelty hallinto-oikeudessa.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 19.2.2019 nro 19/0028/2 Onalinsalmen yksityistien tiekunnan valituksesta kumonnut aluehallintoviraston päätöksen 29.8.2017 nro 183/2017/2 ja hylännyt Kurjenlahden suojeluyhdistys ry:n hallintopakkohakemuksen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Liitteet

Liite 1	Kurjenlahden suojeluyhdistyksen pyyntö
Liite 2	Onalinsalmen sillan palauttaminen Mikkelin lääninhallituksen päätöksen mukaiseksi/ Mikkelin lääninhallituksen päätös, sillan rakenne vanha ja uusi, Kalatalouskeskuksen lausunto
Liite 3	Eriävä mielipide/ Ympäristölautakunta 16.12.2025 § 55 kohta 3

Jakelu